

Πρόγραμμα Ελληνομάθειας (2018-2019)

Το Πρόγραμμα Ελληνομάθειας (Π.Ε.) διεξήχθη για δεύτερη φορά τη σχολική χρονιά 2018-2019 σε παγκύπρια βάση σε όλα τα δημόσια δημοτικά σχολεία. Το Π.Ε. αποσκοπεί: α) στην αξιολόγηση του επιπέδου ελληνομάθειας των μαθητών/τριών που δεν έχουν την Ελληνική ως μητρική γλώσσα, έτσι ώστε αυτοί/ες να ενταχθούν σε στοχευμένα προγράμματα εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας, που να ανταποκρίνονται στο επίπεδο ελληνομάθειας και τις ανάγκες τους (αρχική αξιολόγηση) και β) στην αξιολόγηση του επιπέδου ελληνομάθειας των μαθητών/τριών οι οποίοι/ες ολοκληρώνουν τη φοίτησή τους στα προγράμματα εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας, έτσι ώστε να καταγράφεται η πρόοδός τους, όπως και η αποτελεσματικότητα των εν λόγω προγραμμάτων (τελική αξιολόγηση).

Η αξιολόγηση έγινε με τα διαγνωστικά δοκίμια «Μιλιάς Ελληνικά Ι», που στηρίζονται στην κλίμακα αξιολόγησης του Κοινού Ευρωπαϊκού Πλαισίου Αναφοράς (Κ.Ε.Π.Α.) για τις γλώσσες. Η χορήγηση των δοκιμίων έγινε από εξωτερικούς χορηγητές/χορηγήτριες κατά την περίοδο Φεβρουαρίου-Μαΐου 2019. Επιπρόσθετα οι χορηγητές/χορηγήτριες συμπλήρωσαν ένα ερωτηματολόγιο που αποσκοπούσε να συλλέξει δεδομένα σχετικά με τον χρόνο και τις συνθήκες χορήγησης, καθώς και τις δυσκολίες που πιθανόν να αντιμετώπισαν οι μαθητές/μαθήτριες κατά τη συμπλήρωση των δύο δοκιμίων. Για τη στατιστική επεξεργασία των δεδομένων χρησιμοποιήθηκε το λογισμικό SPSS.

Στην αρχική αξιολόγηση συμμετείχαν συνολικά 2067 μαθητές/μαθήτριες και στην τελική αξιολόγηση 1542. Τα αποτελέσματα της αρχικής αξιολόγησης κατέδειξαν ότι η συντριπτική πλειοψηφία των μαθητών/τριών (91,6%) διαγνώστηκαν με επίπεδο ελληνομάθειας χαμηλότερο του B1. Επομένως, οι μαθητές/μαθήτριες αυτοί/ές πρέπει να ενταχθούν σε πρόγραμμα για την εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας κατά την επόμενη σχολική χρονιά (2019-2020). Είναι σημαντικό να σημειωθεί πως ένα μικρό ποσοστό, το 8,4% των μαθητών/τριών, διαγνώστηκε με επίπεδο ελληνομάθειας B1.

Σε σχέση με την τελική αξιολόγηση, διαφάνηκε ότι μόνο το 44,4% των μαθητών/τριών οι οποίοι ολοκλήρωσαν το πρόγραμμα για την εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας, κατέκτησαν το επίπεδο ελληνομάθειας B1. Το αποτέλεσμα αυτό καταδεικνύει ότι λιγότεροι από τους/τις μισούς/ες μαθητές/μαθήτριες ολοκλήρωσαν το πρόγραμμα εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας με επιτυχία. Επιπλέον, σημαντικό ποσοστό των μαθητών/τριών (55,6%) κατέχει επίπεδο ελληνομάθειας χαμηλότερο του B1 (δηλαδή A1 ή A2).

Στο πλαίσιο του Π.Ε., διερευνήθηκε επίσης η συσχέτιση διαφόρων μεταβλητών που πιθανόν να σχετίζονται με την επιτυχή κατάκτηση του επιπέδου B1 για τους μαθητές/μαθήτριες που ολοκληρώνουν το πρόγραμμα ενισχυτικής διδασκαλίας. Οι μεταβλητές χωρίστηκαν σε δύο γενικές κατηγορίες: (α) «προσωπικά/οικογενειακά χαρακτηριστικά» (φύλο, τόπος γέννησης, ελληνόφωνες γονείς/κηδεμόνες) και (β) «εκπαιδευτικά χαρακτηριστικά» (τάξη φοίτησης, είδος ενισχυτικής διδασκαλίας, εβδομαδιαίος χρόνος ενισχυτικής διδασκαλίας, συνολικά έτη συμμετοχής σε πρόγραμμα ενισχυτικής διδασκαλίας). Οι συσχετίσεις (crosstabs) κατέδειξαν στατιστικά σημαντικές διαφοροποιήσεις ανάμεσα στα παιδιά που κατέκτησαν το επίπεδο ελληνομάθειας B1 και στα παιδιά με χαμηλότερο επίπεδο ελληνομάθειας, στις μεταβλητές φύλο, ελληνόφωνες γονείς/κηδεμόνες, τάξη φοίτησης και εβδομαδιαίος χρόνος ενισχυτικής διδασκαλίας.

Για την ανάλυση των δεδομένων, υιοθετήθηκαν επίσης συμβατικά μοντέλα λογιστικής παλινδρόμησης (logistic regression) και συγκεκριμένα η μέθοδος της βηματικής παλινδρόμησης για την επιλογή εκείνων των μεταβλητών με τη στατιστικά «σημαντικότερη» επίδραση στην επιτυχή κατάκτηση του επιπέδου B1. Συνολικά, έξι μεταβλητές βρέθηκαν με στατιστικά σημαντική συμβολή στην πρόβλεψη της επιτυχούς κατάκτησης του επιπέδου B1. Συγκεκριμένα, σε σχέση με τις μεταβλητές από την κατηγορία «προσωπικά/οικογενειακά χαρακτηριστικά» τα κορίτσια, μαθητές/μαθήτριες που ένας

γονέας/κηδεμόνας έχει μητρική την Ελληνική και μαθητές/μαθήτριες που γεννήθηκαν στην Κύπρο έχουν περισσότερες πιθανότητες να κατακτήσουν το επίπεδο B1. Σε σχέση με τις μεταβλητές στην κατηγορία «εκπαιδευτικά χαρακτηριστικά», μαθητές/μαθήτριες που φοιτούν σε μεγαλύτερες τάξεις (Δ', Ε' και Στ'), που παίρνουν 1-2 διδακτικές περιόδους την εβδομάδα για ενισχυτική διδασκαλία για σκοπούς εκμάθησης της Ελληνικής και που ολοκληρώνουν το πρόγραμμα ενισχυτικής διδασκαλίας στα δύο χρόνια, έχουν περισσότερες πιθανότητες να κατακτήσουν το επίπεδο B1.

Επιχειρήθηκε, επίσης, σύγκριση του επιπέδου ελληνομάθειας των μαθητών/τριών που ολοκλήρωσαν τη φετινή σχολική χρονιά το πρόγραμμα ενίσχυσης για την εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας και για τους οποίους υπάρχουν δεδομένα σχετικά με το επίπεδο ελληνομάθειας τους προτού ενταχθούν στο εν λόγω πρόγραμμα (αρχική αξιολόγηση). Τη φετινή σχολική χρονιά οι συγκρίσεις αφορούσαν αποκλειστικά μαθητές/μαθήτριες Α' τάξης καθώς το Π.Ε. διεξάγεται τα τελευταία δύο χρόνια. Από τους 998 μαθητές/μαθήτριες που συμμετείχαν πέρσι στην αρχική αξιολόγηση μόνο για 538 ήταν εφικτή η σύγκριση μεταξύ αρχικής και τελικής αξιολόγησης. Με βάση τα αποτελέσματα, οι 193 μαθητές/μαθήτριες (δηλαδή 35,9%) ολοκλήρωσαν με επιτυχία το πρόγραμμα ενίσχυσης αφού βρέθηκαν να έχουν κατακτήσει το επίπεδο ελληνομάθειας B1. Τα μισά από αυτά τα παιδιά (101 από 193 ή 52,3%) στην αρχική αξιολόγηση βρέθηκαν με επίπεδο μικρότερο του A1, 75 παιδιά (38,9%) στην αρχική αξιολόγηση είχαν επίπεδο A1 και 17 μαθητές/μαθήτριες (8,8%) στην αρχική αξιολόγηση είχαν επίπεδο A2.

Τέλος, σε σχέση με τις συνθήκες χορήγησης των δοκιμών, συμπληρώθηκαν 355 ερωτηματολόγια από τους/τις χορηγητές/χορηγήτριες και ο χρόνος που δόθηκε για τη συμπλήρωσή των δοκιμών κρίθηκε ως ικανοποιητικός. Γενικά, δεν προέκυψαν ιδιαίτερες δυσκολίες ή προβλήματα κατά τη διάρκεια της χορήγησης.